



Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2017 till 2019

Bilaga till tillsynsplan enligt miljöbalken 2017

Mål för verksamheten	3
Övergripande mål	3
Lokala mål	3
Planerad tillsyn – verksamheter med årsavgifter	4
Planerad tillsyn miljöfarlig verksamhet	4
A- verksamheter	5
B- verksamheter	5
C- verksamheter	5
U- verksamheter	5
Planerad tillsyn på miljöfarlig verksamhet 2017-2019	6
Planerad tillsyn hälsoskyddsverksamheter	6
Utbildningsverksamhet	7
Hygienlokaler	7
Lokaler för vård	7
Bassängbad	7
Idrottslokaler	7
Solarieverksamheter	7
Planerad tillsyn hälsoskyddsverksamheter 2017-2019	8
Planerad tillsyn -övriga verksamheter 2017	8
Tillsyn förorenade områden	8
Tillsyn enskilda avlopp	8
PCB i fastigheter	9
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk	9
Varv och båtverkstäder	9
Fosforfällor	9
Minireningsverk	9
Skyddsområde för vattentäkter	9
Buller vid krogar och konserter	10
Riks- och länsprojekt	10
Bedömt behov av nya tillsynsinsatser	10
Handläggning av inkommande ärenden	12
Förorenade områden	12
Köldmedierapporter	13
Miljöskyddsärenden	13
Hälsoskyddsärenden	13
Avloppsärenden	13
Planärenden	13
PCB-ärenden	13
Service, rådgivning och samverkan	14
Fördelning av resursbehov för tillsyn 2017-2019	15
Bedömning av kommande resursbehov	16

Inledning

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över vid behov dock minst en gång per år. Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och registret ska tillsynsmyndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Mål för verksamheten

Övergripande mål

Bestämmelserna i miljöbalken syftar till att främja hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Som ett led i att nå detta har Sverige infört ett miljömålssystem som består av ett generationsmål, sexton miljökvalitetsmål och 24 etappmål. Riksdagens definierar generationsmålet som *"det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser"*.

Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till, dessa är:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Skyddande ozonskikt
- Säker strålmiljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Lokala mål

Kommunfullmäktige i Nyköping har beslutat om en miljö- och folkhälsostrategi. Det är ett övergripande styrdokument som ska införlivas genom internöverenskommelser. Inriktningen för kommunens och Miljönämndens miljö- och folkhälsoarbete grundar sig på de sexton nationella miljökvalitetsmålen och de elva nationella folkhälsomålen.

Miljönämnden arbetar för måluppfyllelse inom alla miljö kvalitetsmål men har prioriterat områdena ingen övergödning, giftfri miljö och god bebyggd miljö. Prioriterade för tillsyn är känsliga grupper som barn, sjuka och äldre. Miljönämnden har även beslutat att senast 2019 ska alla enskilda avlopp vara inventerade och de ska vara åtgärdade senast 2021.

Planerad tillsyn – verksamheter med årsavgifter

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kapitlet miljöbalken, med vissa undantag. I reglemente för miljönämnden som är antagen av kommunfullmäktige 2004-12-12 och senast reviderad 2016 anges nämndens ansvarsområden.

Enligt 1§ kapitel 26 miljöbalken gäller ” Tillsynen skall säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten skall för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse. I fråga om miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd skall tillsynsmyndigheten även fortlöpande bedöma om villkoren är tillräckliga. Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses”.

Planerad regelbunden tillsyn bedrivs på de verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Även vissa verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga har regelbunden tillsyn då miljönämnden bedömt att detta behov finns. Alla verksamheter som bedömts kräva planerad regelbunden tillsyn har en fast tillsynsavgift enligt kommunens taxa. I Nyköpings kommun har cirka 500 verksamheter regelbunden tillsyn.

Planerad tillsyn miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet avses

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Miljöfarlig verksamhet är mycket omfattande och regeringen har därför i miljöprövningsförordningen definierat vilka verksamheter och åtgärder som avses i 9 kapitlet miljöbalken som är tillståndspliktiga och anmälningspliktiga.

A- verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från Mark- och miljödomstolen. I Nyköping gäller detta t ex Skavsta flygplats. Miljönämnden har inte tagit över tillsynen över någon A-verksamhet men deltar vid t ex samråd vid verksamheterna.

B- verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från länsstyrelsen (miljöprövningsdelegationen) kallas B-verksamheter. 18 av dessa har miljönämnden tagit över tillsynsansvaret på från länsstyrelsen. Exempel på tillståndspliktiga verksamheter i Nyköpings kommun är större lantbruk, avfallsanläggningar och täkter. Samtliga B-verksamheter bedöms kräva regelbunden tillsyn.

C- verksamheter

Verksamheter som är anmälningspliktiga till miljönämnden kallas C-verksamheter. Dessa har klassats in i cirka 20 branscher, se tabell nedan. Samtliga anmälningspliktiga verksamheter bedöms kräva regelbunden tillsyn.

U- verksamheter

Verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga kallas U-verksamheter. Det är svårt att uppskatta totala antalet U-verksamheter som finns i kommunen eftersom även daglig verksamhet och åtgärder kan omfattas. Vissa U-verksamheter har bedömts kräva regelbunden tillsyn och har därför årsavgift. Dessa är till exempel mindre fordonstvättar, mindre lantbruk, tandläkarmottagningar och fordonsverkstäder.

Planerad tillsyn på miljöfarlig verksamhet 2017-2019

Miljöskydd	Tillsynsintervall (år)	Totalt Antal Objekt	2017	2018	2019
Eberspächer	1	1	1	1	1
Stena Metall	1	1	1	1	1
Krematoriet	1	1	1	1	1
Sjukhuset	1	1	1	1	1
Björshults avfallsanläggning	1	1	1	1	1
Stegoplast Composite	1	1	1	1	1
Betongindustrier	1	3	3	3	3
Mellanlager för trädgårdsavfall	1	7	7	7	7
Avfallsverksamheter	2	14	14	0	14
Bensinstationer	2	23	23	0	23
Energianläggningar	3	3	0	3	0
Fordonstvättar	2	21	0	22	0
Fordonsverkstäder	3	37	0	37	0
Jordbruk >200/400 B	2	6	0	6	0
Jordbruk, djur 100-300 C	2	6	3	3	3
Jordbruk, djur 30-100 U	3	25	10	7	8
Jordbruk, spannmål U	3	45	13	23	9
Lack och lösningsmedel	2	6	0	6	0
Livsmedel och foder	2	4	0	4	0
Metallverkstäder	3	9	9	0	0
Plasttillverkare	3	6	6	0	0
Reningsverk mindre	2	19	0	19	18
Reningsverk större	2	14	0	14	11
Skjut- och motorbanor	3	16	16	0	0
Skrothantering	2	2	0	2	3
Tandläkarmottagningar	3	13	0	13	0
Täkter, krossar och asfaltsverksamheter	2	8	0	8	9
Summa		293	110	183	114

Planerad tillsyn hälsoskyddsverksamheter

Det arbete som utförs för att undvika att människor får besvär eller blir sjuka av miljön är hälsoskydd. Det förebyggande hälsoskyddsarbetet sker enligt miljöbalken och utförs bland andra av miljönämnden. Enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen ägna särskild uppmärksamhet åt:

- byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen,
- lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,
- samlingslokaler där många människor brukar samlas,
- hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,
- idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,
- lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling,
- lokaler för förvaring av djur.

Utbildningsverksamhet

För att få driva förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola eller internationell skola krävs en anmälan till miljönämnden. Samtliga anmälningspliktiga utbildningsverksamheter bedöms kräva regelbunden planerad tillsyn. Nämnden har därutöver prioriterat särvux.

Hygienlokaler

Det krävs en anmälan till miljönämnden för att få bedriva verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Exempel på dessa verksamheter är tatuering, fotvårdare och akupunktörer. Samtliga verksamheter med stickande och skärande verktyg bedöms kräva regelbunden planerad tillsyn.

Lokaler för vård

Lokaler för vård är till exempel äldreboenden, gruppboenden, flyktingboenden, HVB och LSS boenden, dagverksamhet och korttidshem. Dessa verksamheter med lokaler för gemensamt nyttjande samt med personer som sover där bedöms kräva regelbunden planerad tillsyn och ingår i miljönämndens prioriterade grupper.

Bassängbad

Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Denna typ av verksamhet varierar från det stora badhus till spa-anläggningar med mindre pooler. Samtliga bassängbad bedöms kräva regelbunden planerad tillsyn.

Idrottslokaler

Idrottslokaler som används av elever under skoltid och ligger i angränsning till en skola inspekteras i samband med utbildningsverksamheten. Dock finns större idrottsanläggningar med mer än tre idrottshallar som även används i skolgymnastik och dessa bedöms kräva regelbunden planerad tillsyn.

Solarieverksamheter

Det är anmälningspliktigt att bedriva verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten. Bestämmelser om strålning regleras i strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar. De har utfärdats med stöd av strålskyddslagen. Miljöbalken är tillämplig vad gäller hälsoskyddet. Samtliga anmälningspliktiga solarieverksamheter bedöms kräva regelbunden planerad tillsyn.

Planerad tillsyn hälsoskyddsverksamheter 2017-2019

Årsavgifter			År		
Bransch (tillsynsområde)	Tillsynsintervall (år)	Antal anläggningar 2016-11-09	2017	2018	2019
Skärande/stickande	3	32	32	0	0
Bassängbad	3	9	0	10	0
Hjortensbergsbadet	1	1	1	1	1
Vårdboenden	3	62	62	0	0
Förskola, öppen förskola	3	58	0	58	0
Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola, specialskola eller förskoleklass.	3	48	0	0	48
Fritidshem och öppen fritidsverksamhet	3	2	0	0	2
Särvux	3	1	0	0	2
Solarier	2	6	6	0	6
Större idrottsanläggningar	3	2	2	0	0
Summa		221	103	69	59

Planerad tillsyn -övriga verksamheter 2017

Tillsyn förorenade områden

I databas för förorenade områden (EBH-stödet) finns drygt 450 objekt registrerade om Nyköpings kommun. Av dessa är ca 160 objekt riskklassade enligt Naturvårdsverkets metodik MIFO (Metodik för Inventering av Förorenade Områden). Hälften av dessa (ca 75 objekt) tillhör riskklass 1 eller 2, vilket innebär mycket stor risk respektive stor risk för människors hälsa eller miljön. Flertalet av dessa är kommunens tillsynsobjekt och för minst 5 objekt gäller att det åtminstone delvis inte finns någon ansvarig. För att kunna utföra åtgärder krävs bidrag från staten (Naturvårdsverket via Länsstyrelsen). Miljöenheten har tagit fram en plan för vilka objekt som ska prioriteras under 2017 vilken omfattar fem objekt och planerad tid på 250 timmar. För att minska riskerna med de förorenade områdena behövs en högre åtgärdstakt under de kommande åren.

Tillsyn enskilda avlopp

I enlighet med vattendirektivet och förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön har miljö kvalitetsnormer beslutats av vattenmyndigheten. Syftet är att uppnå god status i alla vattenförekomster. Miljö kvalitetsnormerna anger de kvalitetskrav som gäller för varje vattenförekomst inom vattendistriktet, avseende ytvatten och grundvatten. Dessa anger att senast 2021 ska god ekologisk status uppnås.

Miljönämnden har antagit riktlinjer för enskilda avlopp i Nyköpings kommun. I kommunen finns cirka 6 500 enskilda avlopp och nämnden har som mål att dessa ska vara inventerade senast år 2019 och åtgärdade senast 2021. Det innebär att ca 800 st avloppsanläggningar behöver inventeras per år under återstående tidsperiod.

Tillsyn av befintliga avloppsanläggningar har prioriterats enligt recipienternas känslighet och skyddsvärde samt länsstyrelsens statusklassning. De områden som hittills fått

tillsyn är:

- Kilaåns avrinningsområde
- Båvens avrinningsområde i Nyköpings kommun
- Stora delar av Svärtaåns avrinningsområde.

Målsättningen är att 800 avloppsanläggningar per år ska inventeras.

PCB i fastigheter

Miljö- och hälsofarligt PCB (Polyklorerade bifenyler) kan finnas i bland annat fog- och golvmassor i byggnader. Miljöenheten har tillsyn på att fastighetsägare till hus byggda eller renoverade mellan åren 1956-1973 inventerar förekomsten av PCB i fastigheten samt rapporterar resultatet till miljöenheten. Före och efter de årtalen antas att PCB inte har använts.

Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk

Tillsynen av Brandholmens reningsverk åligger länsstyrelsen men miljöenheten har tillsynsansvar över ledningsnätet. Ledningsnätets status har allt större inverkan på de faktiska utsläppen från avloppssystemen, via till exempel bräddning och egenkontroll krävs av verksamhetsutövaren. Ingen systematisk tillsyn har hittills bedrivits på området.

Varv och båtverkstäder

Vid båtverkstäder och båtvarv används kemikalier och farligt avfall uppstår. Särskilda regler gäller för användning av båtbottnfärger. Undersökningar visar att över 30% av båtägarna längs den svenska östersjökusten använder otillåtna färgtyper. Tillsyn behövs för att säkerställa att miljöbalkens regler efterlevs. Ingen planerad tillsyn har bedrivits under de senaste tio åren.

Fosforfällor

De fastighetsägare som har enskilt avlopp med en fosforfälla ansvarar för att säcken med filtermaterial byts tillräckligt ofta, vanligen vartannat år. Det är viktigt för att tillräcklig fosforrening ska uppnås. Miljöenheten har tillsyn över att bytena sker och framför allt att ny säck införskaffas efter tömning. De fastighetsägare som har enskilt avlopp med kemfällning av fosfor ansvarar för att bedriva egenkontroll av anläggningen och fylla på fällningskemikalier vid behov. Miljöenheten följer regelbundet upp att fosforfällorna töms och fylls på i samarbete med renhållningen.

Minireningsverk

För att minireningsverk ska fungera som det är tänkt krävs att de sköts enligt leverantörens anvisningar. För att säkerställa detta behövs tillsyn. Miljöenheten bedriver tillsyn på de minireningsverk som installerats och varit i drift en tid.

Skyddsområde för vattentäkter

I Nyköpings kommun finns ett tiotal skyddsområden för vattentäkter. Dessa har föreskrifter för vilkas efterlevnad miljöenheten har tillsyn. Miljöenheten har tidigare bedrivit aktiv tillsyn på dessa i projektform men saknar aktuella uppgifter över hur föreskrifterna följs av verksamheterna inom skyddsområdena, varför utökad tillsyn krävs.

Buller vid krogar och konserter

Miljöenheten får återkommande in klagomål på störande buller från restaurang- och krogverksamheter i Nyköping. Det är främst de boende som klagar men det finns även problem med för höga ljudnivåer inne på verksamheterna. För hög musik kan leda till permanenta hörselskador för den som är inne på berörd lokal. Buller kan även leda till svårighet att sova och koncentrera sig. Det finns riktvärden för höga ljudnivåer på nöjesetablissemang, restauranger mm och för ljudnivån i bostäder. Ingen systematisk tillsyn har bedrivits på krogbuller under de senaste tio åren.

Riks- och länsprojekt

Varje år genomför flera av de nationella myndigheterna tillsynsprojekt. Dessa är en stor möjlighet till kompetensutveckling och samverkan i landets kommuner. Även miljösamverkan Södermanland genomför gemensamma tillsynsprojekt. De tillsynsprojekt som bedöms vara viktiga för miljöenheten är:

2017

Huvudman	Projekt
Miljösamverkan Södermanland	Ett projekt inom hälsoskydd och ett inom miljöskydd. Ännu ej beslutade
Nationella tillsynsprojekt	Inga aviserade projekt vid upprättandet av tillsynsplanen

Bedömt behov av nya tillsynsinsatser

Behovet av planerad tillsyn inom branscher där tillsyn ej tidigare utförts bedöms öka inom den närmsta treårsperioden. Inom vissa branscher saknar kommunen en övergripande bild av hur verksamheterna sköts, inom andra branscher har erfarenheter från nationella projekt eller tillsyn i andra kommuner visat att tillsynsbehovet är stort. De branscher som idag bedöms kräva tillsyn är följande:

Ostlänken

Inför bygget av ostlänken kommer planer och remisser i en större omfattning att behöva hanteras. Det förväntas även öka den totala mängden etableringar och byggnationer eftersom Nyköping bedöms bli mer attraktivt i framtiden. När väl byggnationen startar 2017-2019 kommer detta att generera arbetsuppgifter. Det kan gälla upplag, förorenad mark, byggbuller, tillfälliga boenden och transporter.

Tillsyn kemiska produkter

De som försäljer kemiska produkter i detaljhandeln ska se till att reglerna kring innehåll, märkning och förpackning efterlevs. Tillsyn behövs för att kontrollera detta. Idag sker endast en begränsad tillsyn i samband med riksprojekt. Miljönämndens tillsynsansvar enligt REACH-förordningen innebär att kontrollera att kemikalier används på rätt, säkerhetsdatablad är aktuella, att tillstånd finns mm. Även t ex leksaker omfattas av REACH. Tillsynsansvaret gäller svenska leverantörer.

Fritidshamnar

Tvätt av båtbottnar kan medföra att tvättvatten rinner orenat rakt ner i recipienten. Även vid uppställningsplatsen kan marken vara förorenad av slipdamm, färgflagor och skraprester från båtbottnbehandlingen. Vid båtverkstäder i likhet med fordonsverkstäder används kemikalier och farligt avfall uppstår. Tillsyn behövs för att säkerställa att miljöbalkens regler efterlevs.

Golfbanor

På golfbanor sker regelbundet spridning av kemiska bekämpningsmedel och miljöenheten har tillsyn över hur det utförs. Om delar av golfbanan ligger inom ett vattenskyddsområde gäller särskilda regler. Förutom själva spridningen sker även en hantering av kemikalier på golfbanorna.

Lantbruk med mindre än 30 djurenheter

Miljöenheten har tillsynsansvaret för miljöfrågor på verksamheter med mindre än 30 djurenheter, men dessa är ej anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Då miljöenheten återkommande får klagomål på dessa verksamheter bedöms dessa kräva tillsyn. Främst gäller det hästgårdar där det ofta är brist på egen spridningsareal vilket kan leda till problem med gödselhantering. Andra tillsynsområden är till exempel avfall, kemikalier och cisterner. För att få en övergripande bild av hur verksamheterna följer gällande lagstiftning bedöms ett urval av verksamheterna behöver inspekteras.

Fastigheter med skrot och avfall

I kommunen finns ett antal kända fastigheter på vilka det förvaras en mängd skrot och avfall. Dessa tillhör miljöenhetens tillsynsområde då en del av det som förvaras på fastigheterna är miljöfarligt. Miljöenheten får varje år in ett antal klagomål på fastigheter med skrot och avfall. Genom att bedriva samlad tillsyn på dessa fastigheter effektiviserar arbetet.

Enskilt dricksvatten

Socialstyrelsen gjorde 2007 en nationell sammanställning av 5000 analysresultat som visade att endast cirka 20% av proverna var tjänliga som dricksvatten och lika stor andel var otjänliga. Kvalitetsproblemen ser olika ut i bergsborrade och grävda brunnar men den vanligaste orsaken till dåligt dricksvatten i båda typerna var för hög halt mikroorganismer, till exempel bakterier. Arsenik var den vanligaste orsaken till otjänligt dricksvatten bland bergsborrade brunnar, och uran, nitrat och koppar bland de grävda brunnarna. Höga halter av natrium och klorid kan tyda på ett överuttag av grundvatten. Med stöd av miljöbalken har miljöenheten tillsyn över enskilda och mindre anläggningar.

Fastighetsägarnas egenkontroll

Enligt miljöbalken ska fastighetsägare bedriva egenkontroll. Det innebär att fastighetsägaren på ett systematiskt sätt ska planera och kontrollera verksamheten för att undvika hälsoproblem för de boende och skador på miljön. Miljöenheten bedömer att tillsyn på fastighetsägarnas egenkontroll behövs med anledning av det ökande antalet klagomålsärenden som årligen inkommer till enheten.

Radon i flerfamiljshus

Det enda sättet att upptäcka radon är att mäta. Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att radon i bostäder orsakar 500 lungcancerfall per år i Sverige. I Nyköping finns drygt 14 000 lägenheter fördelade på 805 huskroppar. Nyköpingshem har en plan för att mäta sina lägenheter men tillsyn behövs hur övriga fastighetsägare valt att göra.

Frisörsalonger

För att få en övergripande bild över av hur verksamheterna följer gällande lagstiftning kommer tillsyn att ske i projektform där ett urval av ett antal verksamheter inspekteras. För att få en övergripande bild av hur verksamheterna följer gällande lagstiftning bedöms ett urval av verksamheterna behöver inspekteras.

Kosmetiska produkter

Kosmetiska produkter är produkter som används utanpå kroppen eller på tänderna, till exempel tvål, schampo, solskyddsprodukter, smink och tandkräm. Läkemedelsverket

utfärdar inga tillstånd och det sker ingen förhandsgranskning av kosmetiska produkter. Istället kontrolleras efterlevnaden av reglerna genom tillsyn. För att få en övergripande bild över hur gällande lagstiftning följs bedöms tillsyn behövas.

Strandbad

Verksamheterna bedöms kräva regelbunden tillsyn, viss tillsyn sker idag av samtliga 19 strandbad men denna är mycket begränsad. I kommunen finns även en badplats som lyder under badvattendirektivet och den ska ha en badvattenprofil som beskriver badvattnet, eventuella föroreningskällor, algutbredning, kontrollpunkter och åtgärder mot föroreningar. Utökad tillsyn krävs.

Rökfria miljöer

Tillsyn av skolgårdar sker idag i samband med ordinarie tillsynsbesök. Vid alla former av klagomål eller anmälningar sker tillsyn mellan ordinarie tillsynsbesök.

Dagvatten

Dagvattenutsläppen bidrar till att förorena sjöar och vattendrag med bl a näringsämnen, metaller, skräp, salt och syreförbrukande ämnen. Tillsynen skulle syfta till att bedöma hur dagvatten hanteras inom miljöfarliga verksamheter men även från vägar, tak och parkeringsplatser.

Tillsyn kommunala naturreservat

För att säkerställa att reservatsföreskrifterna och andra beslut följs behövs tillsyn. Ansvaret för detta är oklart i nämndernas reglemente för tillfället.

Tillsyn på sprängämnesprekursorer

Ny lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer, d.v.s. kemiska ämnen som finns tillgängliga på marknaden och som tillsammans med andra ämnen kan användas för tillverkning av hemgjorda sprängämnen. Mot bakgrund av bl.a. att de ekonomiska aktörer som berörs av reglerna är spridda över landet och kommunernas tidigare erfarenhet av tillsyn över märkning av kemikalier har kommunerna fått tillsynsansvar enligt den nya lagen. Kommunerna ska enligt lagen utöva tillsyn över att de ekonomiska aktörerna kräver att tillstånd uppvisas innan de tillhandahåller enskilda personer väteperoxid, nitrometan och salpeter utöver uppgivna koncentrationsgränser. Tillstånden till enskilda ges av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) efter skriftlig ansökan. Ansvaret för detta är oklart i nämndernas reglemente för tillfället.

Handläggning av inkommande ärenden

En stor del av miljöenhetens arbete består av händelsestyrd tillsyn. Dessa är inkommande ärenden, med vilket avses ansökningar, anmälningar, remisser, klagomål och andra inkomna handlingar för utredning och åtgärd. Byggandet av Ostlänken tillsammans med en ökad exploatering och inflyttning förväntas ge en ökad mängd ärenden.

Förorenade områden

Miljöenheten handlägger cirka 20 ärenden om förorenad mark varje år. Dessa gäller bland annat anmälan av efterbehandling och underrättelse om påträffad markförorening. I de flesta ärenden ingår bedömning av hur massor ska hanteras. På förorenade fastigheter där en exploatör vill ändra markanvändning, t.ex. bygga bostäder på industrimark blir exploatören verksamhetsutövare och ska stå för efterbehandlingsåtgärder till halter motsvarande den nya markanvändningen. Vid olyckor med utsläpp av kemikalier är miljöenheten behjälplig då räddningstjänst tar

kontakt. Miljöenheten får främst i samband med fastighetsaffärer frågor om vad vi känner till om föroreningar i mark och byggnader.

Köldmedierapporter

Miljönämnden har tillsynsansvaret på kemiska produkter och biotekniska organismer. En del i detta arbete är handläggning av årlig rapport från läckagekontroll. Varje år handläggs cirka 150 stycken köldmedierapporter.

Miljöskyddsärenden

Anmälan och ansökningar om olika typer av miljöfarliga verksamheter handläggs av miljöenheten, till exempel anmälan om småindustri, hantering av massor (avfall), krossning av berg, värmeuttag, kompostering och anmälan om demontering av oljetank. Andra miljöskyddsärenden är olika typer av remisser från länsstyrelsen och nationella myndigheter samt klagomålsärenden om till exempel nedskräpning.

Hälsoskyddsärenden

Tillsyn över byggnader som innehåller en eller flera bostäder sker främst vid klagomål. I Nyköpings kommun finns 8270 hyresrätter, 6970 bostadsrätter och 9961 villor vilket ger totalt 25 201 bostäder(2013). Klagomålsärenden som inkommer till miljöenheten gäller främst mögel, dålig ventilation, fukt och för låg temperatur i bostaden samt störande vedeldning från grannar. Mängden ärenden bedöms öka något under de närmaste åren på grund av Nyköpings tillväxt.

Tillsyn av hotell, gym, campinganläggningar, lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som till exempel massage samt lokaler för förvaring av djur sker vid klagomål. Miljöenheten bedömer att resurser för regelbunden tillsyn på dessa verksamheter krävs men för närvarande saknas.

Avloppsärenden

Att ändra eller att inrätta en enskild avloppsanläggningen är anmälnings- eller tillståndspliktigt enligt miljöbalken. Under 2015 beräknas miljönämnden få in cirka 250 anmälningar och ansökningar. Antalet ärenden bedöms öka de närmaste åren i samband med att allt fler fastigheter inventeras och får krav på sig att åtgärda avloppsanläggningen.

Planärenden

Bygg- och tekniknämnden skickar planprogram och detaljplaner på remiss till Miljönämnden för yttrande. Dessa bedöms öka i och med Ostlänken och övrig tillväxt.

PCB-ärenden

För att minska spridningen av PCB i miljön har regeringen beslutat om bland annat inventering och sanering av PCB i byggnader och anläggningar. Miljöenheten har tillsyn över att arbetet fortgår och handlägger anmälningar om sanering. Arbetet skulle vara slutfört senast 30 juni 2016 men det förekommer dispenser på området.

Service, rådgivning och samverkan

Miljöenheten har i uppdrag att vara rådgivande till företag och privatpersoner inom verksamhetsområdet miljö- och hälsoskydd. Detta sker exempelvis genom att svara på frågor från massmedia och från fastighetsmäklare och privatpersoner gällande bl a förorenad mark, avlopp, buller och radon. Information sker även via kommunens hemsida. Miljöenheten svarar även på enkätundersökningar och remisser från flera nationella myndigheter.

Miljöenheten är behjälplig vid samverkan eller remissförfarande med andra delar av kommunen vid framtagandet av till exempel VA-plan, fördjupade översiktsplaner, översiktsplan och beredskapsplan. Samverkan sker även i Miljösamverkan Sörmland. Miljöenheten tar även emot och handleder praktikanter och examensarbetare från högskolor och universitet.

Fördelning av resursbehov för tillsyn 2017-2019

	2017 (tkr)	2018 (tkr)	2019 (tkr)
Planerad tillsyn			
Hälsoskydds- och miljöfarliga verksamheter med årsavgift	2596	2677	2760
Förorenade områden	325	406	500
Tillsyn enskilda avlopp	2272	2272	2300
Båtverkstäder och varv	65	0	0
Minireningsverk och fosforfällor	341	357	367
PCB inventering	16	16	0
Uppföljning tidigare års tillsyn	487	487	500
Kompetenshöjning Ostlänken	162	325	325
Buller på krogar och konserter	97	97	97
Brandholmens ledningsnät	65	65	65
Bedömt behov av nya tillsynsinsatser	700	811	925
Totalt tillsyn	7126	7513	7839
Handläggning av ärenden			
Förorenade områden, avhjälpande	649	690	750
Köldmedierapporter	178	178	180
Anmälan C-verksamheter	568	730	850
Anmälan hälsoskydd §38 och solarier	203	325	375
Avloppsärenden	2028	2434	2600
Avfallsärenden	32	32	60
Klagomål olägenhet människors hälsa	467	548	650
Klagomål olägenhet miljön	426	507	600
Anmälan värmeuttag	146	162	170
Anmälan om PCB-sanering	16	16	16
Övriga ärenden -timavgift	349	487	530
Övriga remisser	243	325	400
Totalt ärenden	5305	6434	7181
Sammanlagd resurs för tillsyn	12 431	13 947	15 020

Den ökande tillväxten och Ostlänkens påverkan på ärendemängden är svår att bedöma i dagsläget men förväntas påverka verksamheten betydligt under den senare delen av perioden. Inledningsvis handlar det om en kunskapsuppbyggnad och ett erfarenhetsutbyte med andra delar av landet som har större erfarenhet av stora byggprojekt och infrastruktur.

Ännu svårare är det i dagsläget att bedöma hur det oroliga läget i Europas närhet kommer att påverka tillsynsmyndigheten på lång och kort sikt.

Omprioriteringar kan komma att behöva göras med kortarsel.

Beloppen är inklusive kostnader för service, rådgivning och administration men utan kostnadsuppräknning.

Bedömning av kommande resursbehov

Miljöenheten har enligt förslag till Internöverenskommelse sammanlagt en ersättning på 12 237 tkr för tillsyn och handläggning av ärenden 2017. Miljöenheten har bedömt att ytterligare tillsynsområden än de redan inplanerade kräver tillsyn inom den närmsta treårsperioden. Inom flera branscher saknar kommunen en övergripande bild av hur verksamheterna sköts, inom andra branscher har erfarenheter från nationella projekt eller tillsyn i andra kommuner visat att tillsynsbehovet är stort. För att kunna möta den förväntade ärendemängden, bedriva tillsyn av god kvalitet och uppnå rimliga handläggningstider samt upprätthålla en god service bedöms ersättningen behöva öka till år 2018 och 2019.